

مخالفت با حذف یارانه ثروتمندان سیاسی یا اقتصادی؟

مجلس شورای اسلامی، روز سه شنبه در مسیر بررسی بودجه 95، قطع یارانه سه دهک اول اقتصادی را تصویب کرد. این خبر اما بر خلاف انتظار، با مخالفت و موضع منفی دولت مواجه شد!

گزارش خبری تحلیلی کیهان

مخالفت با حذف یارانه ثروتمندان سیاسی یا اقتصادی؟

مجلس شورای اسلامی، روز سه شنبه در مسیر بررسی بودجه 95، قطع یارانه سه دهک اول اقتصادی را تصویب کرد. این خبر اما بر خلاف انتظار، با مخالفت و موضع منفی دولت مواجه شد!

مصوبه مجلس، در حقیقت ادامه مسیری بود که دولت درباره آن بارها گله و شکایت کرده بود. کسی فراموش نمی‌کند که یارانه ها، به قول وزیر اقتصاد «مصیبت عظمای دولت» بود راه‌های مختلفی هم برای حذف یارانه بگیران ورد بررسی قرار می‌گرفت و هر روز به نحوی توهین آمیز با مردم در این باره صحبت می‌شد.

سال قبل حدود سه میلیون نفر از لیست یارانه‌بگیران حذف شدند. حذفی که صدای خیلی‌ها را در آورد. با این حال، برخی دولتمردان معتقد بودند هنوز هم باید عده بیشتری حذف شوند و مشخصاً این علی ربیعی بود که می‌گفت: حدود 6 تا 7 میلیون نفر از یارانه بگیران فعلی را هم باید حذف کرد.

در چنین فضایی که همگان تصور می‌کردند دولت، از پرداخت یارانه به مردم متحمل سختی و مشقت بسیار زیادی می‌شود و حاضر است به هر دری بزند که این روند متوقف شود، مجلس شورای اسلامی، حذف سه دهک بالای درآمدی جامعه را از فهرست یارانه‌بگیران تصویب کرد. این البته نخستین بار نبود که مجلس، چنین مصوبه‌ای را در کارنامه‌اش ثبت می‌کرد. سال قبل نیز عین همین تکلیف به عهده دولت گذاشته شده بود و براساس همین مصوبه بود که دولت اجازه یافت یارانه سه میلیون نفر را قطع کند. اما ظاهراً، نمایندگان مجلس که از عملکرد دولت در اجرای مصوبه سال قبلشان راضی نبودند و در طول سال اخیر هم مدام شاهد ناله و زاری دولتمردان از پرداخت یارانه بودند، چاره کار را نه پیگیری مصوبه سال قبل، که تصویب ماده قانونی جدید دانستند!

اما بر خلاف همه انتظارات، دولتمردان با این مصوبه مخالفت کردند! فارس در این باره نوشت: تقریباً همه مردم تا چند روز پیش براساس اظهارات مسئولان دولت، شک نداشتند که دولتی‌ها چندان علاقه‌ای به پرداخت یارانه نقدی به مردم نداشته و حداقل موافق حذف تعداد چشم‌گیری از یارانه بگیران هستند؛ اما دیروز (سه شنبه) در صحن بهارستان، حرف‌های دیگری زده شد؛ نمایندگان دولت در برابر مصوبه مجلس پیرامون حذف برخی دهک‌ها از دریافت یارانه، موضعی قابل توجه گرفتند؛ «دولت مخالف حذف یارانه بگیران...» مصوبه مجلس پیرامون حذف 3 دهک بالایی از دریافت یارانه، مخالفت دولت، تیر روزنامه‌های اصلاح طلب درباره این مصوبه و همه حرف‌ها و حدیث‌های اطراف این ماجرا، حکایت از رویدادهایی دارد که نشان می‌دهد در پشت پرده این مخالفت، برنامه‌ریزی‌هایی وجود دارد؛ برنامه‌ریزی‌هایی که در روزهای منتهی به خرداد ماه سال 96، شاید به ثمر بنشیند.

حسن روحانی قبل از انتخابش به عنوان رئیس‌جمهور تاکید می‌کرد که پرداخت یارانه نقدی در دولت‌اش ادامه پیدا خواهد کرد، ولی بعد از آغاز به کار دولت انتقادات از شیوه پرداخت یارانه نقدی شروع شد؛ دولتی‌ها می‌گفتند پرداخت یارانه به این تعداد از مردم و با این مبلغ، دولت را با مشکل جدی مواجه خواهد کرد و در آخرین نمونه نیز نماینده دولت در برنامه گفت و گوی ویژه خبری، تصریح کرد که اگر قرار بود یارانه درست پرداخت شود باید مبلغ 20 هزار تومان به مردم داده می‌شد نه 45 هزار تومان! مسئولان اقتصادی دولت طی 3 سال گذشته بارها از پرداخت یارانه نقدی شکایت کرده و آن را موجب ایجاد کسری بودجه برای دولت معرفی می‌کردند.

علی طیب نیا وزیر اقتصاد دولت روحانی مرداد ماه سال گذشته یکی از قابل تامل‌ترین تعبیر درباره پرداخت یارانه از سوی دولت به مردم را داشت؛ وی که پیش از این نیز از لزوم حذف یارانه حداقل 10 میلیون نفر صحبت کرده بود، گفت: «چنین روزی

(روز پرداخت یارانه) برای ما «مصیبت عظمی» است، زیرا با این شرایط درآمدی باید پرداخت‌های نقدی یارانه‌ها را انجام دهیم و این از مشکلات جدی ما در این دولت بوده و هست.»

بیژن زنگنه وزیر نفت هم یکی دیگر از اعضای دولت بود که برای پرداخت یارانه نقدی یک تعبیر انتقادی جدید ایجاد کرد؛ «جمع کردن پول هدفمندی و رساندن به موقع آنها واقعا «عذاب الیمی» است و همان طور که آقای طیب نیا وزیر اقتصاد نیز گفته‌اند، واقعا عذاب‌آور است؛ بر همین اساس، بسیاری از شب‌ها از نگرانی اینکه چطور باید پول هدفمندی یارانه‌ها را تامین کنیم، خواب نمی‌برد.»

همه این اظهارات دولتی‌ها در وهله اول حکایت از عدم تمایل آنها به پرداخت یارانه نقدی با این شیوه و همچنین تلاش برای حذف تعدادی از یارانه بگیران (بر اساس ماموریتی که به علی ربیعی برای شناسایی افراد پردرآمد داده شده بود) داشت.

اما روز گذشته در صحن علنی مجلس و در هنگام بررسی مصوبه کمیسیون تلفیق درباره حذف سه دهک درآمدی از جمع یارانه بگیران، اتفاق دیگری رخ داد؛ نمایندگان دولت که تا پیش از این موافق حذف تعدادی از یارانه بگیران بودند، ناگهان در جایگاه مخالف حذف یارانه بگیران پردرآمد قرار گرفتند.

محمد باقر نوبخت سخنگوی دولت و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با اشاره به مصوبه کمیسیون تلفیق گفت: «اگر قرار است مشکل دولت حل شود و اگر قرار است ما واقعا کسانی که شایسته دریافت یارانه‌ها نیستند را حذف کنیم، این پیشنهاد نمی‌تواند ما را به هدف برساند؛ البته پیشنهادات دیگری در این مجموعه وجود دارد که آنها را مطرح و موافقت می‌کنیم تا بتوانیم بدون دلیل یارانه هیچ فرد نیازمند به این عدد ماهانه را حذف نکنیم.»

همچنین میدری معاون رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم درباره پیشنهاد حذف یارانه ثروتمندان اظهارات قابل توجهی داشت؛ وی اعلام کرده بود که این طرح پیشنهاد دولت نیست و مجلس در پی این کار است!

در ادامه اما برخی پشت پرده‌های این تغییر موضع دولت با اظهارات برخی نمایندگان و البته تیتروهای امروز روزنامه‌های اصلاح طلب مشخص شد.

وقتی دولت می‌خواهد هزینه را به گردن مجلس بیندازد!

«نماینده دولت در کمیسیون حرف دیگری می‌زد...» این تمام حرف محمد حسین فرهنگی عضو کمیسیون تلفیق مجلس در حاشیه جلسه علنی مجلس در جمع خبرنگاران بود؛ او از اظهاراتی سخن می‌گفت که در کمیسیون تلفیق مجلس درباره حذف یارانه ثروتمندان در کمیسیون تلفیق از سوی دولت مطرح شده ولی در صحن علنی ناگهان 180 درجه تغییر کرده بود.

فرهنگی با اشاره به مصوبه کمیسیون تلفیق درباره حذف یارانه 3 دهک بالایی جامعه گفت: «ما همان موضوعی را مطرح کردیم که دولت در کمیسیون تلفیق پیگیری می‌کرد اما دولتی‌ها در تریبون و رسانه‌ها اعلام کردند که ما مخالف مصوبه مجلس بودیم.»

وی با انتقاد از برداشت‌های عده‌ای درباره تلاش مجلس برای حذف 24 میلیون نفر از یارانه‌بگیران، هم اظهار داشت: «اخبار و حاشیه‌هایی درباره مصوبه مجلس درمورد حذف یارانه بگیران با درآمد بالای 3 میلیون تومان منعکس شد که هیچ انطباقی با اصل مصوبه ندارد و برخی رسانه‌ها آن را به انتخابات مجلس مرتبط کردند که کاملاً بی‌اخلاقی بود و در مصوبه امروز مجلس هیچ اعداد و ارقامی وجود ندارد و اعلام آن از سوی برخی رسانه‌ها اشتباه است.»

اشاره فرهنگی به موضوع انتخاباتی بودن تصمیم دولت در واقع اشاره به زمزمه‌هایی داشت که برخی شبکه‌های اجتماعی آن را گسترش داده بودند که «نمایندگان مجلس اصولگرا! موافق حذف یارانه مردم هستند ولی دولت با این کار مخالف است»

شاید برخی اظهارات فرهنگی درباره این شائبه را بدبینانه ارزیابی می‌کردند ولی تیتروهای هماهنگ روزنامه‌های اصلاح طلب مبنی بر «حذف یارانه 24 میلیون نفر از سوی مجلس با وجود مخالفت دولت!» نشان داد که برنامه‌ریزی مشخصی برای تحت فشار قرار دادن مجلس و کنار کشیدن دولت از زیر بار اجرای قانون حذف پردرآمدها از دریافت یارانه، وجود دارد.

افکار عمومی این روزها از خود می‌پرسند چرا در آستانه انتخابات دور دوم مجلس و همچنین نزدیک شدن به سال پایانی دولت، ناگهان موضع این قوه در برابر حذف یارانه ثروتمندان تغییر کرده و بهانه‌هایی مانند ناعادلانه بودن! این اقدام مجلس گرفته می‌شود؟

حال باید دید این تناقض رفتار دولت در موضوع یارانه‌ها، در سال پایانی دولت و در آستانه انتخابات ریاست جمهوری، نمونه‌های دیگری نیز پیدا خواهد کرد؟

مصوبه مجلس درباره حذف 3 دهک بالایی از دریافت یارانه، مخالفت دولت، تیتروهای اصلاح طلب درباره این مصوبه و همه حرف‌ها و حدیث‌های اطراف این ماجرا، حکایت از رویدادهایی دارد که نشان می‌دهد در پشت پرده این مخالفت، برنامه‌ریزی‌هایی وجود دارد؛ برنامه‌ریزی‌هایی که در روزهای منتهی به خرداد ماه سال 96، شاید به ثمر بنشیند.